

Pastýřský list pro dobu postní 2019

Drazí bratři a sestry,

milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s Vámi se všemi!

Na začátku postní doby, v níž se máme pokusit o nápravu k lepšímu, si připomeňme, že Pán Ježíš nezaložil jednotlivé křesťany, ale církev jako společenství. To je důležité si uvědomit v době, kdy zakoušíme v církvi krizi charakterizovanou nejen úbytkem věřících v řadě kostelů, vymíráním národů s křesťanskou kulturou, či morálními skandály. Současní papežové nám to často připomínají. Papež Benedikt řekl: *Bůh si nepřál posvětit a spasit lidi jednotlivě, s vyloučením jakéhokoliv vzájemného vztahu, nýbrž chtěl z nich vytvořit lid, který by ho vpravdě uznával a věrně mu sloužil.*¹ Nebo papež František: *V dějinách spásy zachránil Bůh lid. Bez příslušnosti k lidu neexistuje úplná identita. Nikdo se proto nespasí sám jako oddělený jedinec. Bůh nás k sobě přitahuje s ohledem na celkový rámec vztahů, které se utvářejí ve společnosti lidí: Bůh chce vstoupit do společenské dynamiky, do dynamiky lidu.*² Copak nežili křesťané už v době apoštolské ve společenství, kdy všichni, kdo přijali víru, drželi pevně pohromadě a měli všechno společné? *Prodávali všechn svůj majetek a dělili ho mezi všechny, jak kdo potřeboval. Každý den zůstávali v chrámě, po domech lámali chléb a jedli pokrm v radosti a s upřímností srdce, chválili Boha a těšili se všeobecné oblibě. A Pán rozmnožoval den co den počet povolanych ke spáse a církvi.*³

To jsem si uvědomil při listopadové návštěvě Iráku, kde jsem se uprostřed poválečného utrpení setkal s živým společenstvím křesťanů. Když uvažují o navrácení z utečeneckých táborů do svých domovů, mají jedinou otázku: Funguje tam kostel? Pokud ne, tak se nestěhují. Viděl jsem kostel velmi poškozený, ještě hrozně černý od požáru, ale denně se v něm už slavila mše svatá a dle svědectví kněze byl vždy plný. Ten kostel je místem, z něhož vychází obnova života celého města. Bylo to vidět i večer na ulici. Nikdo se neuzavírá, všichni jsou večer společně venku. Proto si taky věří, vzájemně se povzbuzují a pomáhají si. Po staletí žijí tito křesťané v muslimském moři, ale ne rozptýlení, nýbrž ve společenstvích křesťanských obcí či městských čtvrtí.

Vzpomněl jsem si na návštěvu Bangladéše před několika lety. Uprostřed víc jak 160 milionů muslimů žije 350 tisíc křesťanů. Nemíchají se, ale mají křesťanské obce, protože chtějí mít blízko do kostela, a děti mohou chodit jen do křesťanských škol, protože ve státních by z nich udělali muslimy. Mezináboženské vztahy jsou však většinou dobré. Na středních a vysokých katolických školách studuje mnoho muslimů, protože jsou to nejlepší školy. Byli jsme tehdy na návštěvě i v muslimské rodině. Přesto nejsou křesťané úplně rovnoprávní. Musí však být dobrými řemeslníky či odborníky, aby je druzí uznávali a potřebovali.

¹ Benedikt XI. v homilii při uvedení do úřadu papeže 24. 4. 2005.

² Papež František: Gaudete et exultate, 6.

³ Srov. Sk 2,44–47.

V Evropě se zdůrazňuje více osobní svoboda než společenství, promíchání kultur i náboženství. Ve městech se necítí potřeba patřit do nějaké farnosti, protože svobodný občan si zajde pokaždé do jiného kostela, jak se mu to hodí. Myslí si, že společenství nepotřebuje, a pak se diví, že trpí samotou a dětem už víru předat nedovede. Vidíme, jak u nás věřících ubývá, jak církev v Evropě vymírá a křesťanská kultura se vytrácí, protože jednotliví křesťané bez živého společenství církve se nakonec přizpůsobí nevěřícímu prostředí. Při tom máme ještě odvahu poučovat lidi potřebující naši pomoc, že by to měli dělat jako my. Někteří Evropané dokonce chtějí humanitární pomoc podmiňovat přijetím demokracie a sekularizace. Jako bychom zapomněli na evropské zkušenosti. S obdivem jsme za komunismu četli pastýřský list biskupa Joachima Wankeho z východoněmeckého Erfurtu, který měl odvahu žádat své věřící rozptýlené mezi nevěřícími, aby v zájmu uchování víry všechno opustili a přesídlili do takových míst, kde mohou žít ve společenství živé církve. Jinak nezůstanou křesťany, protože křesťanství se žije ve společenství, jak ukazuje zkušenost prvotní církve. Křesťané v Asii nám to potvrzují svou zkušeností z historie i současnosti.

Kéž bychom našli tolik pokory, abychom jejich zkušenost nejen respektovali při nabízení pomoci, ale také se od nich i poučili. Kéž tuto moudrost najdou rodiče, kteří posílají své děti do světa, a pomohou jim najít křesťanské společenství. Kéž tuto moudrost najdou mladí lidé, kteří se chtějí kvůli studiu či práci usadit v jiném prostředí. Kéž ji najdou křesťané ve městech a pevně se zapojí do farního společenství, které si vyberou. Farnost však neslaví jen bohoslužby, ale také se sděluje, pomáhá si, žije spolu, takže se v ní nikdo necítí ztracený či opuštěný. Místní církev je rodina spojená láskou Ducha Svatého. V ní mají místo všichni, kteří otevřou svá srdce Boží lásce a nechtějí jen brát, ale i dávat. Jen tak může být farnost tajemným tělem Kristovým, viditelným a působivým znamením Boží přítomnosti ve světě. Jen uprostřed takového společenství se mohou lidé včetně nevěřících setkávat s živým Kristem a být jím oslovení. Jen v takovém prostředí mohou dozrávat opravdoví křesťané, kteří se nebojí jinakosti druhých a umějí s nimi žít, aniž by ztratili svou identitu.

Postní doba, do níž vstupujeme, je vhodným časem pro potřebné změny. Hledejme upřímně, třeba i v modlitbě a postu, co od nás Pán žádá, abychom přispěli k oživení církve u nás. Najděme cestu do konkrétního společenství farnosti a v duchu služby se aktivně zapojme do jeho života, bez ohledu na věk. Mějme otevřené oči, abychom viděli, kdo kolem nás potřebuje nějakou pomoc, či jen čas k naslouchání. Nabídněme spolupráci kněžím a členům farních rad, kteří jsou zástupci farníků, abychom na cestě k Velikonocům společně udělali krok k oživení farní rodiny. Jen živé společenství ob stojí a taky poroste. Jen živé společenství bude mít naději na svého kněze. Záleží na každém z nás, draží přátelé. Neváhejme, Velikonoce budou brzy.

K obrácení, které přispěje k oživení církve, každému z Vás ze srdce žehná

